

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Censvris, In Qva Sex Dispvtationibvs De Poenis Ecclesiasticis, déque
Irregularitate fusè tractatur, cum Indicibus necessariis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

V. Quibus in rebus cum excommunicatis vitandis vel non vitandis
communicare possis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76667](#)

manifestum clericorum persecutorum tenebris vblibet vitare, vel posse? Satisprobabile est te non solum occulere, sed publice cum viare posse; quia excommunicatio iure, vel facto publica in uno loco absolute publica est, & vt talis probari potest. Ergo dat persecutum fidelibus vitandi predictum excommunicatum. Quod vero tenebris illum vitare, inde probatur; quia Concilium Constantiense precipit vitare excommunicatum denunciandum, & manifestum clericorum persecutorum, neque restringit praecipuum ad locum denunciationis, vel persecutions. Sic videtur sententia Henr. ib. 13, cap. 24. n. 1. Filius tract. 1, cap. 3, qual. 7. num. 4. Valq. de excommunicatis, dub. 8, num. 2. Bonac. disp. 2, de excommunicatis, g. 2, pun. 6, § 2, num. 48.

Sed venus existimbo te ab hac obligatione liberum esse uti docet Sanch. lib. 2, in decalog. cap. 11, num. 20. Aula 2. p. de censura cap. 6, disp. 1, dub. 12. Motuor quia (vt recte tradit Durand. in 4.1. 8, qual. 5, in fine. & Paludan ibi qu. 6. art. 1. num. 5.) excommunicatus publicatus in uno loco non est censendum nisi publicus esset, quia etio denunciatio afficiat personam, id intelligendum est comparatione illorum, quibus denunciatur, seu in quorum notitiis deuenire denunciationem posset. Ex qua ratione iste neque etiam secretum te obligatum esse ibidem dictum excommunicatum vitare; quia obligatio vitandi excommunicatum etiam secretum post Concilium Constantiense non oritur ex communicatione, sed ex illius notoria denuntiatione, ego nullam vitandi cum obligationem induci.

Aduoce excommunicatum denunciatum, & manifestum clericorum persecutorum vocari non toleratum; quia Ecclesia non tolerat, ne permittat fideles cum ipso communicare, econtra reliquos excommunicatos appellari tolleratos, quia eorum communicatio non fidelibus toleratur.

P N C T V M V.

Quibus in rebus cum excommunicatis vitandis, vel non vitandis excommunicare possis.

1. Proponitur difficultas, an cum excommunicatis tolerari communicare possit.
2. Religatur tibi licetum esse in rebus politicis, & diuinis communicare.
3. Stante aliqua necessitate, vel speciali utilitate inducere prius excommunicatum toleratum, ut tibi Sacramenta ministret.
4. Stetis hoc necessitate, vel utilitate grauissimi Doctores consenserunt illicium esse.
5. Conspicuum est probabilitus.
6. Excommunicati tolerari nullo modo priuatur potestate excludendi atque in fidelium utilitatem cedunt.
7. Quodlibet pro excommunicatis toleratis offerre sacrificium possit. Respondeatur remissio.
8. Quidam sunt de excommunicato procedunt de suspenso, & interdicto.

Certum est omnem communicationem cum diuinam, quam humanam cum excommunicato denunciato, vel manifesto clericorum persecutorum tibi prohibitam esse. Cap. excommunicatio, qual. 3, & venit. de sententia excommunicatis. Quae loquimur est dubium, an cum aliis excommunicatis si tibi permisum. Errato difficultatis est; quia ipsis excommunicatis prohibita est omnis communio. tio cum fidelibus. Ergo neque sunt fidates abque necessitate cum ipsis communicare, ne peccato illorum cooperantur. Econtra vero in Extraugantii Ad extirpanda sua lata, concedunt fidelibus communicatio cum excommunicatis qui denunciati non sint, nec manifesti clericorum persecutorum possunt; alias nullus efficit favor fidelibus fidibus.

1. Dicendum igitur est tibi licetum esse cum his excommunicatis in rebus politicis communicate, ac si excommunicati non efficiuntur. Candelab. aureum de excommunicatis, num. 7. 8. 79. Concil. de sp. 14, dub. 3, concil. 1. Gafpar Hurtado disp. 2, de excommunicatis, difficult. 4. Ratio est manifesta, quia in Extraugantii Concilii Constantiensis haec communicatione fidelibus permittitur, ne scrupulis agitentur, ac si haec communicatio solum in causa virginis necessitatis permitteretur, non satis fidelium conscientia confundit esse, neque vilium fauorem fidelibus. Concluimus, siquidem stante necessitate haec communicatio cum excommunicatis denunciatis permisum est.

Idem est dicendum de communicatione in diuinis ad quam non inducis, quia ex praecepto Ecclesiastico, & vi censurae nullam tibi communicatio cum his excommunicatis tolerari interdicit; ex alia parte non es causa, vt excommunicatus tecum communicaret, ergo ex nullo capite in ea communicatione peccatum adesse potest, vt recte aduerterit Egidio de Coninch. disp. 14, dub. 3, concil. 1. Paul Layman. lib. 1. sum. tract. 5, par. 2, cap. 4, num. 5, in fine. Quapropter excommunicato sacram facienti assistere potes, & te celebrante permettere, vt afflatis; quia peccatum quod ipse committit, tu non es causa.

3. Sed an excommunicatum toleratum inducere possit, vt celebret, tibique Sacramenta ministret, recumque officium diuinum reciter? Non conuenit Doctores. Et quidem statim necessitate, vel speciali utilitate qualis est non reperire alium, qui sequitur bene hac tibi beneficia conferat, dubium esse non debet, tibi licetum esse, vt exprefse tradit Coninch. disp. 14, dub. 5, concil. 3. Nam in ea inductione non peccas aduersus censuram, si quidem ex vi censura nulla tibi communicatio cum his excommunicatis interdicatur, neque etiam ob inductionem ad peccatum, quia tu non inducis ad iniquam Sacramentorum administrationem, & celebrationem; hanc enim non possulas, sed possulas administrationem Sacramenti, & celebrationem secundum se, quae per se licet fieri possunt ab excommunicato tolerato stante necessitate, vel utilitate percutis. Quod amplius constabat ex sequentibus.

4. Verum secunda necessitate grauissimi Doctores docent te peccatum graue committere, si inducas excommunicatum, vt tibi Sacramenta minister, celebret officium diuinum, tecum reciter, non quia peccas contra praeceptum censuram; sed quia peccas contra Religionem, vel Charitatem inducendo excommunicatum ad actum, quem postea censura licet prestat nequit. Negari namque non debet indecens esse, & illicitum, si excommunicatus nulla necessitate intercedente Sacramenta ministret, sacrificium offerat, utrumque qui est publica Ecclesie sententia ab Ecclesia praefulsi. Si enim Ecclesia cum a se prescindit, quomodo intentionem habere poterit, vt tanquam sui minister, & suorum bonorum dispensator, & legatus apud Deum assumatur? Arcta ita esse illicitum docent communiter Doctores, tertia Aula 2. p. 6, disp. 8, dub. 1. Suat. disp. 1, scilicet 4, num. 10. Coninch. disp. 14, dub. 3, concil. 3, & 4. Paul. Layman lib. 1. sum. tract. 5, par. 2, c. 4, num. 5. Bafl. Ponc. lib. 5, de mair. c. 18, §. 9.

5. Sed rectius Sanch. lib. 7 de matr. disp. 9, num. 8. Sayrus lib. 2, thesauri casuum, c. 12, num. 10. Henr. lib. 13 cap. 6, & 10. Gafpar Hurtado disp. 2, de excommunicatis, difficult. 4. Filius tract. 1, cap. 3, & 4, & alijs apud ipsos centen. per se nullum esse peccatum petere ab iis excommunicatis Sacra menta, & sacrificia. Motuor, quia Concilium Constantiense fidelibus concessit potestatem cum excommunicatis non denunciatis communicandi tam in diuinis, quam extra ac si excommunicati non essent. Quae facultas frustra & inutilis esset, si virtute religiosus, vel charitatis ab hac communione arceri deberent. Quapropter dicendum est intercedere petitione fidelium non impedi excommunicatos ratione excommunicationis, quin Sacramenta ministrent, & sacrificium offerant. Neque inde sit, excommunicatus vi Concilii Constantiensis in aliquo relevatur. Non enim relevantur ipsi directe, sed relevantur fideles a prohibitione antea habita; tamecum ex hac relevacione resulset ipsi excommunicatos relevari, quod est per accidens, & praeter Ecclesie intentionem.

6. Hinc fit excommunicatos toleratos nullo modo priuari potestate exercendi actus qui in fidelium utilitatem cedere possunt, nempe iudicem non priuari potestate indicandi, nec Prelatum potestate dispensandi, conferendique beneficia, absoluendii censuram, & peccatis ut latius dicimus infra. Nam cum haec omnia permisum sit subditis a suo superiore excommunicato petere, necessarium est fateri ipsum posse ea illis concedere.

7. Grauius dubitatio est quodlibet possit pro excommunicatis toleratos offerre sacrificium, & publicas Ecclesie orationes, qualiterque Ecclesiasticae sepulturae tradere nulla praemissa absolutione censuram. Sed huius dubitationis decisio pender ex decisione qualiter excommunicari iis omniibus effectibus priuenter. De quibus infra.

8. Ad extremum que dicta sunt, & dicentur de excommunicato procedunt in suspenso & interdicto illius in rebus, in quibus vi suspensoris, & interdicti remouentur, dum enim haec censurae denunciantur non sunt, pores cum illis communicate, ac si suspenso, & interdicti non essent, probauit Nauar. n. 1, §. labores num. 13, de paenit. d. §. 6. Curtier. canon. 99. cap. 1. mm. 43. Sayrus lib. 2, thesauri casuum, cap. 12, num. 21. Gafpar Hurtado disp. 2, de excommunicatis, difficult. 3, num. 8.

P N C T V M VI.

De primo effectu excommunicationis maioris, qui est priuare excommunicatum communibus Ecclesiae suffragiis.

1. Quae sit priuatio suffragiorum Ecclesie.
2. Triplices est Ecclesia spiritualis, sacerdotium.
3. Excommunicatus solum est priuatus sub sacerdotio spiritualibus nomine Ecclesia & factu.
4. Nullatenus licet pro excommunicatis in particulari publicas orationes fundare, & sacrificium offerre nomine Ecclesia.
5. In genere, & in communione aliquo presenti pro excommunicatis suffragia, & sacrificium offerri posse.

6. Contra